

UNIUNEA ADMINISTRATORILOR AUTORIZAȚI DIN MOLDOVA

CODUL BUNELOR PRACTICI ÎN PROCESUL DE INSOLVABILITATE

„Norme de aplicare practică a procedurii popririi în cadrul procesului de insolvabilitate”,

În scopul unificării practicii în materie de insolvabilitate, precum și în vederea aplicării corecte și uniforme a legislației, în conformitate cu Statutul UAAM și reieșind din prevederile art.10 alin.(2) lit.d) și e) din Legea RM nr.161 „Cu privire la administratorii autorizați”, se aprobă prezentele norme metodologice, care sunt partea componentă a Codului bunelor practici în procesul de insolvabilitate.

1. Noțiunea și efectele popririi.

Poprire – măsură de conservare dispusă de administratorul insolvabilității/lichidator, constând în indisponibilizarea sumelor de bani, ori a creanțelor cu termen sau sub condiție, a titlurilor de valoare, ori a altor bunuri mobile incorporabile sau corporabile datorate societății insolvabile de o a treia persoană sau pe care terțul i le va datora în viitor în temeiul unor raporturi juridice existente și care are drept scop asigurarea realizării efective a executării silite în cazul validării popririi de instanța de insolvabilitate.

Măsura indisponibilizării obiectului popririi este primul efect al înființării acesteia. Prin înființarea popririi terțul poprit are obligația de a indisponibiliza valorile urmăribile pe care le datorează societății insolvabile, sub sancțiunea nulității, ceea ce conferă măsurii caracterul unui act de conservare, indisponibilizarea împiedicând efectuarea oricărui act de dispoziție.

Efectul popririi privind indisponibilizarea valorilor urmărite, **este identic cu efectul sechestrului**, având în vedere regimul juridic deosebit ce există între un act de conservare și unul de executare, mai ales în privința capacității civile cerută unei persoane spre a săvârși astfel de acte. Singura deosebire între sechestrul și poprire, fiind aceea, că în cazul măsurilor de conservare, nu se impune existența unui titlu executoriu.

Primul efect al popririi, de indisponibilizare a sumelor de bani, titlurilor de valoare sau bunuri mobile corporale sau incorporabile urmăribile în mâinile terțului, este unul specific oricărui act de conservare, pentru că are drept scop asigurarea integrității masei debitoare, însă actul nu se oprește numai la acest efect și instituie în sarcina terțului obligația ca în termen de 5 zile de la comunicarea popririi sau de la scadența să consemneze suma de bani sau să indisponibilizeze bunurile poprite, certificând această operație printr-o dovadă ce se va comunica administratorului insolvabilității/lichidatorului.

Un alt efect al înființării popririi este și acela că terțul dobândește calitatea de parte în procedura executării silite a popririi în cadrul procesului de insolvabilitate, purtând denumirea de terț poprit, iar în sarcina sa sunt stabilite obligații îndeplinite prin săvârșirea unor acte și operațiuni juridice cu scopul de realizare efectivă a creanței urmărite.

Legea insolvabilității nu prevede expres în ce valoare pot fi indisponibilizate bunurile terțului poprit. Astfel în practică s-ar putea produce indisponibilizarea totală a bunurilor terțului poprit, sau s-ar putea bloca bunuri în limita sumei urmărite.

În prima ipoteză, indisponibilizarea totală ar putea avea un efect exorbitant pentru patrimoniul terțului poprit, care pentru o creanță modică își vede indisponibilizate valori considerabile ce depășesc cu mult valoarea creanței urmărite.

În acest sens, prin somația de înființare a popririi se pune în vedere terțului să indisponibilizeze sumele sau bunurile mobile urmărite numai în măsura necesară pentru realizarea creanței ce se execută silit, **astfel se aplică efectul limitat al indisponibilizării**.

Un alt efect pe care îl oferă poprirea constă în posibilitatea administratorului insolvabilității/lichidatorului să urmărească nu numai sumele de bani pe care le datorează terțul poprit debitorului la data înființării popririi, dar și pe acelea pe care le va datora în viitor, asigurându-se executarea creanței pe măsură ce aceste sume vor deveni scadente.

Efectele executării silite față de terțul poprit încep abia după constatarea refuzului acestuia de a se conforma obligațiilor cuprinse în somația de înființare a popririi, caz în care administratorul insolvenței/lichidatorul poate sesiza instanța de insolvență în vederea validării popririi.

În cazul în care terțul poprit nu se va conforma somației de înființare a popririi și va efectua operațiuni sau transferuri cu sumele și bunurile indisponibilizate, **actele de transfer a bunurilor poprite sunt supuse efectelor nulității absolute.**

2. Părțile în procedura popririi.

Specificul procedurii popririi este existența mai multor raporturi juridice desfășurate într-o „operațiune juridică triunghiulară”.

Raporturile juridice care se stabilesc între creditorii validați și societatea insolventă pe de o parte, precum și între societatea insolventă și terțul poprit pe de altă parte sunt raporturi juridice directe, ce preced înființarea popririi.

Ambele raporturi juridice sunt unele de creanță, putând să-și aibă regimul într-un contract, în lege precum în cazul obligației de plată a unei creanțe, sau într-un fapt juridic.

Cel de-al treilea raport juridic al popririi se naște între administratorul insolvenței/lichidatorul, care acționează din numele societății insolvente în interesul creditorilor validați și terțul poprit prin somația de înființare a popririi sau prin hotărârea de validare a acesteia, ceea ce imprimă legăturii juridice un efect constitutiv în sensul creării unui nou raport de creanță, care spre deosebire de cele ce au precedat înființarea popririi, își are un alt izvor juridic.

Conținutul celui de-al treilea raport juridic constă în obligația terțului poprit de a consemna sumele de bani sau, după caz, de a indisponibiliza bunurile mobile ori de a plăti sumele datorate societății insolvente, pentru a fi distribuite către creditorii validați în modul stabilit de legea insolvenței.

Existența celor trei raporturi juridice este esențială pentru instituția popririi și prin numărul subiectelor implicate. Este de menționat, că în procedura de insolvență, administratorul insolvenței/lichidatorul reprezintă în același timp interesele atât a creditorilor validați cât și a societății debitoare.

Această se datorează prevederilor art.68 alin.(2) și art.74 alin.(1) din Legea insolvenței, care stipulează că prin hotărâre de intentare a procedurii de insolvență, dreptul debitorului de a administra și de a dispune de bunurile incluse în masa deosebire este transmis administratorului insolvenței/lichidatorului. În procedura de insolvență, procedura falimentului sau procedura de restructurare acțiunile administratorului/lichidatorului sunt orientate spre păstrarea, majorarea și valorificarea cât mai eficientă a masei deosebire prin toate mijloacele legale disponibile, pentru executarea cât mai deplină a creanțelor creditorilor.

Procedura validării popririi este una contencioasă, judecata desfășurându-se, după toate principiile generale prevăzute de Codul Procedurii Civile și Legea insolvenței, între părțile raportului juridic născut prin înființarea popririi, care se indentifică prin creditorul poprit în persoana societății insolvente în numele și pe contul căreia acționează administratorul insolvenței/lichidatorului și prin terțul poprit, în calitate de debitor al societății insolvente.

Prin urmare, poprirea presupune două părți aflate în opoziție:

- Cel care o aplică sau care cere aplicarea ei (în cazul de față administratorul insolvenței/lichidatorul care acționează din numele societății insolvente și în interesul creditorilor validați);
- Cel asupra caruia este efectuată, terț poprit care poate fi o persoană fizică și/sau o persoană juridică.

Calitatea de reclamant/creditor poprit în procedura de validare a popririi aparține societății insolvente, pentru că are interes să fie validată poprirea urmărind un dublu scop, pe de o parte să fie eliberată de o datorie față de creditorii validați în procesul de insolvență, iar pe de altă parte prin

mecanismul cesiunii de creanță legală ca efect al validării să obțină executarea unei prestații la care s-a obligat la rândul său terțul, în baza unor raporturi juridice preexistente înființării popririi.

Administratorul insolvenței/lichidatorul, chiar dacă îi este recunoscută legitimitatea sesizării instanței de insolvență, nu trebuie să-i fie atribuită calitatea de reclamant/creditor popritor, pentru că nu urmărește un drept propriu, acesta trebuie citat în cauză ca reprezentant al reclamantului/creditorului popritor.

Părțile în procedura validării trebuie să îndeplinească toate condițiile privind folosința și exercițiul drepturilor procedurale, în funcție de capacitatea procesuală de exercițiu, putând sta în judecată în nume propriu sau prin reprezentant în condițiile prevăzute de lege.

3. Obiectul popririi.

Sunt supuse executării silite prin poprire orice sume urmaribile, reprezentand venituri și disponibilități bănești în lei și în valută, titluri de valoare sau alte bunuri mobile necorporale sau corporale, deținute și/sau datorate, cu orice titlu, societății insolvente de către terțe persoane sau pe care aceștia le vor datora și/sau deține în viitor în temeiul unor raporturi juridice existente.

Prin urmare obiect al popririi sunt:

- a) mijloacele bănești în numerar și fără numerar, în monedă națională și în valută străină;
- b) titlurile de valoare, alte bunuri mobile corporale;
- c) bunurile mobile corporale ale debitorului;
- d) creanța cu termen ori sub condiție.

O condiție generală pe care trebuie să o îndeplinească obiectul popririi este aceea ca la data înființării popririi valorile poprite trebuie să facă parte din masa debitoare a societății insolvente, care sunt datorate debitorului, ori deținute în numele său de către un terț, ori pe care acesta din urmă le va datora în viitor societății insolvente, în caz contrar poprirea va fi apreciată ca fiind fără obiect.

În cazul popririi sumelor de bani din conturile bancare, pot face obiectul urmăririi silite prin poprire atât soldul creditor al acestor conturi, cât și încasările viitoare.

Poprirea se poate înființa și asupra sumelor sau bunurilor mobile corporale/corporale pe care terțul poprit le datorează societății insolvente și le deține în posesiune.

Se va putea popri și creanța cu termen ori sub condiție. În acest caz, poprirea nu va putea fi executată decât după ajungerea la termen ori de la data îndeplinirii condiției.

Nu sunt supuse executării silite prin poprire:

- a) bunurile imobile;
- b) mijloacele bănești/ creanțele/bunurile mobile corporale și corporale, care nu sunt incluse în masa debitoare a societății insolvente;
- c) mijloacele bănești/ creanțele/bunurile mobile corporale și corporale scoase din circuitul civil;
- d) mijloacele bănești/ creanțele/bunurile mobile corporale și corporale care, în conformitate cu legislația în vigoare, nu sunt pasibile de executare silită;
- e) mijloacele bănești/creanțele/bunurile mobile corporale și corporale față de care este suspendată/sistată urmărirea sau executarea silită;
- f) mijloacele bănești/ creanțele/bunurile mobile corporale și corporale datorate sau deținute de o persoană terță, față de care s-a intentat un proces de insolvență sau de dizolvare/lichidare;
- g) mijloacele bănești/ creanțele/bunurile mobile corporale și corporale care conform legii nu pot fi indisponibilizate.

3.1. Poprirea mijloacelor bănești în numerar și fără numerar.

➤ Poprirea contului bancar.

Noua realitate economică face ca majoritatea operațiunilor de plată să se realizeze prin intermediul băncilor, motiv pentru care în concordanță cu evoluția vieții economice legiuitorul a înțeles să reglementeze în mod expres posibilitatea înființării popririi asupra mijloacelor bănești fără numerar, care se acumulează pe contul bancar.

Administratorul insolvabilității/lichidatorul poate solicita băncilor, conform dispozițiilor Legii insolvabilității, înființarea popririi față de un anumit client al bancii, prin indisponibilizarea disponibilului bănesc în conturile bancare ale acestuia, în scopul achitării datoriilor pe care clientul/terțul poprit le are către societatea insolvabilă.

Prin urmare, odată cu înființarea popririi asupra mijloacelor bănești fără numerar, administratorul insolvabilității/lichidatorul este obligat să someze toate instituțiile financiare cu prescripția de a indisponibiliza în limita creanței urmărite, disponibilul bănesc din conturile bancare înregistrate după terțul poprit, inclusiv și toate încasările viitoare livrate pe conturile bancare ale terțului poprit.

Poprirea mijloacelor bănești din contul bancar al terțului poprit, practic înseamnă blocarea de către bancă a contului, astfel încât clientul nu mai are acces la sumele de bani din acesta, nu mai poate retrage banii din cont, prin intermediul cardului sau la ghișeuul băncii, nici nu poate face transferuri sau plăți.

Poprirea se poate înființa numai asupra soldului bănesc din contul bancar, fiindcă numai acest sold exprimă obligația băncii față de titularul său. Concomitent poprirea poate fi înființată asupra unui cont lipsit de disponibil bănesc, posibilitate explicată prin caracterul mixt al popririi ca act de conservare și de urmărire, un asemenea cont putând fi alimentat oricând datorită sistemului de tranzacții comercial-bancare în care este angajat terțul poprit.

Prin urmare, conform Legii insolvabilității, banca este obligată ca la data sesizării de către administratorul insolvabilității/lichidator să blocheze (indisponibilizeze) atât sumele existente în acel moment în cont cât și cele provenite din încasările viitoare.

Din momentul indisponibilizării și până la achitarea integrală a obligațiilor prevăzute în somația de înființare a popririi, banca nu va face nici o altă plată sau altă operațiune care ar putea diminua suma indisponibilizată, dacă legea nu prevede altfel.

În perioada înființării popririi asupra soldului din conturile bancare, banca informează suplimentar administratorul insolvabilității/lichidatorul privind acumularea mijloacelor bănești în conturile bancare, dacă astfel de informație a fost solicitată.

Instituția financiară încetează executarea popririi în ziua în care primește decizia instanței de insolvabilitate sau înștiințarea administratorului insolvabilității/lichidatorului privind sistarea sau desființarea popririi.

➤ **Poprirea mijloacelor bănești în numerar.**

Odată cu înființarea popririi asupra disponibilului bănesc din conturile bancare ale terțului poprit, ori în caz de lipsă a mijloacelor bănești în conturile bancare ale terțului poprit sau de lipsă a conturilor bancare, administratorul insolvabilității/lichidatorul este în drept să înființeze poprire asupra mijloacelor bănești în numerar, inclusiv în valută străină, care se află în seiful casei terțului poprit, sau într-o încăpere izolată a acestei case, precum și în rețeaua comercială.

Somația de înființare a popririi asupra numerarului se înmânează terțului poprit contra semnătură sau i se expediază prin poștă cu aviz de recepție. Concomitent cu înștiințarea debitorului societății insolvabile, somația de înființare a popririi asupra numerarului poate fi expediată întreprinderilor, instituțiilor sau organizațiilor, care dețin numerarul debitorului societății insolvabile, sau în cadrul căruia acesta din urmă efectuează operațiuni cu mijloace bănești în numerar, cu solicitarea indisponibilizării acestor mijloace bănești și transmiterea lor către administratorul insolvabilității/lichidatorului.

Terțul poprit este obligat în termen de cinci zile de la comunicarea popririi, să indisponibilizeze mijloacele bănești în numerar în limita restanței și să trimită dovada către administratorul insolvabilității/lichidator pentru a fi preluate.

Dacă terțul poprit în termenul stabilit nu prezintă dovada indisponibilizării numerarului, sau dacă administratorul insolvenței/lichidatorul consideră, că mijloacele bănești în numerar ce urmează să fie ridicate sînt sub pericol de dispariție, acesta poate solicita instanței de insolvență validarea popririi și urmărirea silită a numerarului terțului poprit prin executor judecătoresc.

Sumele ridicate în numerar de la terțul poprit se înscriu direct la contul de acumulare al administratorului insolvenței/lichidatorul.

Ridicarea mijloacelor bănești în numerar, care se află în seiful casei terțului poprit (încăperea izolată a acestei case, precum și în rețeaua comercială), se efectuează de către administratorul insolvenței/lichidatorul sau reprezentantului acestuia în prezența terțului poprit.

Terțul poprit este obligat să asigure accesul administratorului insolvenței/lichidatorului sau a reprezentanților acestuia, care execută ridicarea în încăperea și la seifurile în care se păstrează numerarul bănesc.

Numărarea mijloacelor bănești se efectuează de către casier (persoana gestionară) a terțului poprit în prezența administratorului insolvenței/lichidatorului sau a reprezentanților acestuia, fiind întocmit un proces-verbal în trei exemplare care va descrie caracteristicile fiecărei valute aparte ridicate (primul exemplar rămîne la reprezentantul administratorului insolvenței/lichidatorului, al doilea se prezintă instanței de insolvență și al treilea se înmînează terțului poprit sub semnătură pe primul exemplar).

La predarea mijloacelor bănești la bancă în caz dacă se descoperă bancnote false ori indoielnice în autenticitate e necesar de sesizat organele de drept competente în conformitate cu actele normative în vigoare.

Dacă suma numerarului, existent în casa terțului poprit, este mai mare decît suma datoriei față de societatea insolventă, atunci ridicarea mijloacelor bănești în numerar se execută în limita sumelor necesare pentru stingerea creanței.

Numerarul ridicat se transportă de către administratorul insolvenței/lichidator sau de reprezentantul acestuia, iar în caz de necesitate acesta poate fi asistat și de colaboratorul organului de poliție care este obligat să asigure securitatea transportării mijloacelor bănești și se predau la banca în care este deschis contul de acumulare.

Dacă după ridicarea banilor în numerar nu va fi posibil de a-i preda la bancă, seifurile și încăperile casei se sigilează de către administratorul insolvenței/lichidatorul, sau de reprezentanții acestuia care au realizat ridicarea.

În caz dacă seiful și casa se dau sub pază, atunci predarea sub pază a seifului și încăperii sigilate se efectuează în prezența persoanelor, care au realizat ridicarea. În ziua lucrătoare următoare a operațiunilor, banii în numerar ridicați se predau la bancă.

În cazul, cînd s-a descoperit distrugerea sigiliului, despre aceasta se informează organele de drept competente pentru a fi întreprinse acțiunile prevăzute de legislație. După permisiunea acordată de organele de drept, administratorul insolvenței/lichidatorul, efectuează renumărarea mijloacelor bănești. Dacă este depistată lipsă se întocmește proces-verbal.

Confirmare despre predarea banilor în numerar ridicați este procesul-verbal de ridicare a mijloacelor bănești în numerar și chitanța (recipisa) bancară sau copia ordinului de încasare în valută.

3.2. Poprirea titlurilor de valoare și altor bunuri mobile corporale.

Bunurile incorporate sunt valorile economice care au o existență ideală, abstractă. Sunt astfel de bunuri drepturile subiective patrimoniale. Se disting următoarele categorii de bunuri corporale:

- Drepturile de utilizare a activelor. Din această categorie, de regulă, fac parte drepturile de folosire/utilizare a mașinilor, utilajului, mijloacelor de transport, clădirilor și construcțiilor speciale, drepturi de utilizare a denumirilor locurilor de proveniență a mărfurilor, precum și a soiurilor noi de plante și rase de animale, drepturi și privilegii exclusive, inclusiv dreptul de rulare a filmelor, dreptul de utilizare și înregistrare a locului procurat al brokerului, drepturile de

marketing, depuse de societatea insolubilă pentru o perioadă anumită sub formă de aporturi la capitalul terțului poprit sau transmise în posesia și folosința terțului poprit pentru alte scopuri;

- Proprietățile incorporale. În această categorie sunt incluse bunuri a căror existență depinde de activitatea și de puterea creatoare a omului, fie dintr-o activitate în curs, fie dintr-o activitate trecută și materializată în creații spirituale, constituind drepturi de proprietate industrială, drepturi de autor și drepturi conexe acestora (brevetele, emblemele comerciale și mărcile de deservire, licențele, know-how-urile, copyright-ul, fancizele, programele informative, desene și modele industriale etc.);
- Titlurile de valoare. În această categorie sunt incluse valorile mobiliare - acțiunile, obligațiunile, instrumentele financiare derivate;
- Titlurile de creanță. În această categorie sunt incluse efectele de comerț încadrate prin lege ca titluri de credit, precum cambia, biletul la ordin, cecul etc.

Existența unui anumit activ nematerial se confirmă prin reflectarea (descrierea) acestuia pe purtători de informație materială (de hârtie, magnetici etc.). Purtătorii de informație materială care reflectă (descriu) activele nemateriale nu se înregistrează în contabilitate și rapoartele financiare. Însă dreptul de utilizare a acestora, adică de folosire a informației reflectate (descrise) pe ele, constituie un obiect al activelor nemateriale.

Definiția pentru *titlul de credit* este încorporarea creanței în acesta, de unde și denumirea diferită față de alte titluri care au numai rolul de a servi ca mijloc de probă, fiind o entitate separată de raportul juridic pe care are puterea numai să-l confirme. Încorporarea dreptului în titlu îi dă acestuia posibilitatea de a mobiliza creditul, transformându-l într-o hârtie de valoare cu putere circulatorie întocmai ca și a banilor, orice operațiune cu privire la creanța ce o cuprinde fiind condiționată de prezentarea sa.

În raport de modul lor de circulație, titlurile vor fi nominative, în sensul indicării nominale a creditorului în conținutul titlului, orice transmisiune a valorii încorporată fiind consimțită de către titular, sau *titluri la purtător* care nu mai nominalizează creditorul, acesta fiind cunoscut numai în momentul efectuării plății, simpla tradițiune transferând dreptul de creanță asupra lui întocmai ca și în cazul circulației juridice a bunurilor mobile.

O altă categorie este aceea a **titlurilor la ordin** ce se transmit prin gir și cuprind atât numele creditorului, cât și pe acela al debitorului, transmiterea făcându-se fără concursul acestuia de pe urmă.

Actuala legislație definește acțiunea ca o valoare mobilă, modul de valorificare fiind supus legii privind valorile mobiliare și bursele de valori, în raport de modul de transmitere al lor, acestea împărțindu-se în **acțiuni nominative**, când numele posesorului este înscris în titlu și în registrele societății care le-a emis și **acțiuni la purtător** care pot fi transmise prin simpla tradițiune. Acțiunile exprimă în mod valoric contribuția titularului la capitalul social, dând drept acestuia la plata dividendelor, ca parte din beneficiul realizat de societate, proporțional cu cota de participare, iar după dizolvare la cota-parte din excedent. Asupra acțiunii titularul are un drept de proprietate mobilă, putând să dispună în mod liber potrivit actului constitutiv al societății ori dispoziției legale, actul de cesionare fiind supus operațiunii înregistrării în registrul special de acțiuni al emitentului.

În raport de natura juridică a acțiunii nominative, rezultă că creditorul poprit are posibilitatea să urmărească fie dividendele sau parte din excedent în caz de lichidare ca drepturi de creanță, fie acțiunile propriu-zise ce încorporează un drept real valorificat în condițiile prevăzute pentru vânzarea mobilă.

Legislația în vigoare stabilește că, sub sancțiunea acțiunii în restituire, dividendele trebuie să fie plătite numai din beneficiile reale ale societății, stabilite după efectuarea bilanțului contabil. Până la efectuarea acestei operațiuni economice, administratorul insolubilității/lichidatorul poate să înființeze poprire, acest drept de creanță fiind unul susceptibil de executare în viitor, creanța fiind afectată doar de condiția realizării unor beneficii reale de către societate.

Același caracter îl va avea și poprirea înființată asupra părții din capitalul social în cazul lichidării, creanța existând la data înființării popririi, numai că executarea depinde de condiția existenței unui excedent după operațiunea juridică a lichidării.

Poprire asupra titlurilor de valoare sau asupra altor bunuri mobile corporale, este o varietate a popririi ce are ca obiect bunurile mobile corporale urmăribile asupra cărora societatea insolubilă are un drept (real sau de creanță) și care se găsesc la un terț detentor.

Reiterăm, un titlu la purtător (acțiune sau obligațiune) se caracterizează prin aceea că dreptul ce-l conferă este încorporat în titlu. El poate forma obiectul unei popririi atunci când se găsește la un terț detentor (bancă, broker, agent de schimb, persoană juridică emitentă etc.) În caz de urmărire a dobânzilor și dividendelor titlurilor la purtător, urmărirea trebuie îndreptată împotriva celui care deține obligația de plată a dividendelor sau a dobânzilor.

Obligațiile nominative sunt creanțe ale titularului, având ca obiect un capital și dreptul la dobânzile corespunzătoare, care sunt susceptibile de a fi poprite. De asemenea, se admite că sunt susceptibile de a fi poprite și acțiunile nominative.

Potrivit legii insolabilității, în cazul în care aceste bunuri se află în păstrare la unități specializate, la data sesizării unității, prin comunicarea somației de înființare a popririi, bunurile existente, precum și cele viitoare sunt indisponibilizate în măsura necesară realizării creanței.

Din momentul indisponibilizării și/sau până la achitarea integrală a creanței înaintate de societatea insolubilă, terțul poprit nu va putea face nici o altă plată sau altă operațiune care ar putea diminua valoarea bunurilor indisponibilizate, dacă legea nu prevede altfel.

Dacă poprirea a fost înființată asupra unor bunuri mobile corporale, asupra cărora societatea insolubilă are un drept real, care se aflau la data înființării în posesia terțului poprit, acesta din urmă, în termen de cinci zile are obligația să le indisponibilizeze și să transmită dovada administratorului insolabilității/lichidatorului pentru a le prelua, în caz contrar, instanța de judecată va decide prin hotărârea de validare a popririi transmiterea acestor valori în proprietatea societății insolubile.

Transmiterea valorilor mobiliare, a cambiilor, biletelor la ordin, a brevetelor și/sau altor bunuri mobile corporale în proprietatea societății insolubile acordă dreptul noului titular la toate prerogativele conferite de aceste titluri, fie că au caracter patrimonial, fie că au caracter nepatrimonial, fiindcă societatea debitoare trebuie să ia locul titularului inițial.

3.3. Poprirea bunurilor mobile corporabile.

Prin bunuri mobile corporabile se definesc acele bunuri care au o existență materială și nu au o așezare fixă, stabilă, fiind puse în mișcare dintr-un loc în altul prin forța proprie sau cu concursul unei energii străine, fără să-și piardă valoarea economică.

Se disting următoarele categorii de bunuri corporale:

- Active materiale pe termen lung. La această categorie se atribuie -mașinile și utilajele (mașini și utilaje de lucru; aparate și instalații de măsurare și reglare și utilaj de laborator; tehnica de calcul; instanțațiile și echipamentele de forță, alte mașini și utilaje, inclusiv automate), mijloacele de transport, instrumentele, inventarul de producție și de uz casnic, animalele productive și de reproducție, plantațiile perene;
- Stocurile de mărfuri și materiale, care includ materialele destinate utilizării în procesul de producție, producția neterminată; produsele finite și obiectele de mică valoare și scurtă durată.

Poprirea bunurilor mobile corporabile în cadrul procesului de insolabilitate constituie unul din mijloacele de apărare a dreptului de proprietate a societății insolubile asupra masei debitoare.

Obiect al popririi în cazul bunurilor mobile corporale sunt doar bunurile de care societatea insolubilă a fost deposedată.

Somația de înființare a popririi este îndreptată împotriva posesorului sau împotriva altei persoane care deține bunul mobil respectiv, fără drept.

Prin somația de înființare a popririi asupra bunurilor mobile corporale, administratorul insolvenței/lichidatorul, concomitent cu indisponibilizarea bunului mobil, va cere de la posesorul neproprietar restituirea lucrului către proprietarul neposesor. Temei juridic al revendicării bunului mobil corporal în masa debitoare a societății insolvente îl constituie dreptul de proprietate asupra lucrului respectiv.

În situația în care bunul mobil corporal este inclus cu titlu provizoriu în masa debitoare a societății insolvente, administratorul insolvenței va putea înființa poprirea împotriva celorlalți coproprietari. Motivația unei astfel de popririi se bazează pe împrejurarea că bunurile mobile pot fi indisponibilizate decât în întregul lor, iar cererea de revendicare are scopul preluării posesiei asupra întregului bun mobil și nu asupra unei cote-părți din el.

Prin aplicarea popririi, bunurile mobile corporale sunt indisponibilizate în sensul că asupra lor terțul poprit nu mai poate face acte de dispoziție, fiind lăsat în depozitul acestuia sau al terțului până la preluarea lor de către administratorul insolvenței/lichidator.

Prin urmare, terțului poprit, în termen de cinci zile de la primirea somației de înființare a popririi, are obligația să indisponibilizeze bunurile mobile corporale aflate în posesia sa și să transmită dovada administratorului insolvenței/lichidatorului pentru a le prelua, în caz contrar, instanța de judecată va decide prin hotărârea de validare a popririi transmiterea acestor lucruri în proprietatea societății insolvente.

Dacă bunurile mobile corporale datorate societății insolvente nu se mai află la data validării în posesia terțului sau nu pot fi predate în natură, acesta este obligat, prin hotărâre de validare, la plata contravalorii acestor bunuri, caz în care va fi urmărit direct prin executor judecătoresc.

3.4. Poprirea creanțelor cu termen și sub condiție.

Conform art. 126 alin.(1) din Legea insolvenței, poate fi poprită creanța cu termen ori sub condiție. În acest caz, poprirea nu va putea fi executată decât după ajungerea la termen ori de la data îndeplinirii condiției.

Dispozițiile art. 126 alin.(1) din Legea insolvenței determină caracterul mixt al popririi, potrivit căruia se poate înființa poprire și asupra unei creanțe cu termen sau sub condiție, numai că executarea se va face la scadență, respectiv la momentul certitudinii sale, până la împlinirea acestor evenimente poprirea îndeplinindu-și doar funcția de indisponibilizare a sumelor urmărite.

Creanța este exigibilă la împlinirea termenului de plată, obligațiile afectate de termen suspensiv fiind incontestabile și determinate, numai că executarea lor depinde de împlinirea acestui eveniment. Exigibilitatea unei creanțe presupune împlinirea termenului suspensiv care a amânat executarea creanței, creditorul putând să pretindă de la terțul poprit plata.

S-ar putea conchide că terțul poprit este ținut să răspundă atât cu bunurile sale prezente, cât și cu cele viitoare, dar una din condițiile popririi este existența raportului juridic dintre societatea insolventă și terțul poprit la data înființării popririi, ceea ce presupune existența creanței ce se urmărește, chiar dacă această creanță nu a devenit și exigibilă.

Astfel, se pot urmări atât sumele ajunse la scadență, cât și cele cu scadențe periodice, după cum vom observa lipsa disponibilului bănesc dintr-un cont neputând fi un impediment la urmărire, astfel că în raport de alimentarea contului, creditorul poprit își poate îndestula creanța.

4. Înființarea popririi.

Conform art.107 din Legea insolvenței:

- (1) După intentarea procedurii de insolvență sau a procedurii simplificate a falimentului, administratorul și/sau lichidatorul vor lua neîntârziat în primire și administrare toate bunurile care aparțin masei debitoare.
- (2) Administratorul/lichidatorul, în baza hotărârii de intentare a procedurii de insolvență și/sau a încheierii instanței de insolvență, impune, prin executare silită, predarea bunurilor aparținând masei debitoare care se găsesc la debitor sau la terț.

- (3) Actele emise de administrator/lichidator în scopul executării hotărîrii de intentare a procesului de insolvență și/sau încheierii judecătorești privind preluarea bunurilor ce aparțin masei debitoare se asimilează actelor emise de executorul judecătoresc.

Prin urmare, dreptul de a porni executarea silită prin poprire a mijloacelor bănești, a titlurilor de valoare și a bunurilor mobile corporale și incorporale cu scopul preluării în masa debitoare a societății insolvente, apare imediat cu intentarea procesului de insolvență sau a procedurii simplificate a falimentului și aparține în exclusivitate administratorului insolvenței/lichidatorului.

În acest sens, art.126 alin.(2) din Legea insolvenței, stipulează expres, că poprirea se înființează prin somație a administratorului insolvenței/lichidatorului și se comunică terțului poprit împreună cu o copie certificată de pe hotărîrea de intentare a procedurii de insolvență/faliment asupra debitorului.

Din momentul înființării popririi, măsura devine executorie, astfel că, prin aceeași somație de înființare a popririi se indisponibilizează sumele și/sau bunurile mobile corporale/incorporale pe care terțul le datorează societății insolvente.

Pentru ca efectele sale să se producă în mod eficient, somația de înființare a popririi trebuie să cuprindă elemente de identificare a terțului poprit, precum și a bunurilor urmărite ori să se refere în mod obligatoriu la cuantumul sumei urmărite.

Indicarea cuantumului sumei urmărite dă posibilitatea terțului poprit să obțină încetarea efectelor somației de înființare a popririi prin consemnarea sumei datorate, ori să cunoască limita în care va fi indisponibilizate bunurile pe care le deține.

Reiterăm, că somația de înființare a popririi, are natură juridică de un act de conservare, primul efect fiind acela de a indisponibiliza sumele de bani ori bunurile mobile corporale/incorporale pe care terțul le datorează ori le va datora societății insolvente în baza unor raporturi juridice, măsura debutând fără calea prealabilă de înștiințare, astfel încât să dispună de un caracter de asigurare, prevenindu-se unele acțiuni ce ar putea zădărnici executarea prin sustragerea acestor valori de către persoana terță.

Totodată somația de înființare a popririi are natura juridică a unui act procedural, fiind și un act de decizie în raport de finalitatea sa, aceea de a indisponibiliza sume ori bunurile mobile corporale/incorporale și de realizare a creanței prin plata ori valorificarea/revendicarea acestora.

Somația de înființare a popririi are caracter exclusiv conservatoriu numai până la obținerea titlului executoriu, asupra sumelor de bani, titlurilor de valoare sau altor bunuri mobile corporale/incorporale datorate de către terț societății insolvente, ca urmare a validării popririi de instanța de insolvență.

Fiind un act procedural de executare silită, este supus controlului instanței de insolvență, singura în măsură să aprecieze asupra legalității lui în cadrul procedurii de validare, respectiv de menținere a popririi sau de desființare a ei.

De aceea, asupra somației de înființare a popririi administratorul/lichidatorul poate să revină prin desființarea acesteia atunci când a constatat, că între societatea insolventă și terț nu a existat nici un raport juridic sau obligație/datorie, în caz contrar, singura competentă să invalideze poprirea, fiind instanța de insolvență.

Fiind un act de conservare provizoriu, terțul poprit nu va putea face contestație împotriva popririi. Totodată acesta nu ar putea să ignore actul de înființare a popririi pe motiv că nu îndeplinește condițiile de fond și de formă, singura posibilitate de desființare fiind formularea apărărilor în instanța de insolvență, care validează poprirea.

Somația de înființare a popririi emisă de administratorul insolvenței/lichidator atribuie terțului calitatea de parte în procedura execuțională a procesului de insolvență și instituie în sarcina sa obligații.

Din prevederile art.126 alin.(5) din Legea insolvenței, rezultă existența a două categorii de obligații în raport de caracterul exigibil și natura creanței ce face obiectul urmăririi silite prin poprire: obligația de consemnare, respectiv de plată, precum și obligația de a nu mai face nici un act de dispoziție asupra bunurilor mobile urmărite.

Obligația de consemnare și de plată, după caz, a terțului poprit este actuală de la data comunicării somației de înființare a popririi, dacă obligația de plată a creanței pe care o are față de societatea insolubilă este exigibilă. Pentru sumele a căror scadență se va împlini în viitor, obligațiile terțului se vor amâna până la această dată, termenul suspensiv fiind considerat în favoarea acestuia și de natură să amâne executarea obligației de plată.

Conform art.126 alin.(7) din Legea insolabilității, terțul în a cărui posesie se află bunurile mobile corporale poprite este supus tuturor îndatoriilor și sancțiunilor prevăzute de lege pentru custozii de bunuri sechestrate. În cazul în care termenul de restituire a bunurilor este scadent, terțul poate cere administratorului insolabilității/lichidatorului să le încredințeze unui custode.

Astfel, în cazul urmăririi bunurilor mobile corporale, terțul poprit este obligat să nu mai facă niciun act de dispoziție asupra lor, indiferent dacă termenul de restituire s-a împlinit, obligațiile terțului poprit fiind identice obligațiilor și sancțiunilor pe care le au custozii bunurilor sechestrate până la valorificarea lor în condițiile prevăzute de lege.

Aceeași obligație o are terțul poprit în cazul urmăririi bunurilor mobile corporale pe care le deține în numele societății debitoare, despre existența titlului în baza căruia sunt deținute bunurile fiind încunoștințat administratorul insolabilității/lichidatorul.

Astfel, terțul poprit, având paza bunurilor indisponibilizate, este răspunzător de toate prejudiciile aduse ca urmare a neglijenței sale, de această sarcină putându-se elibera prin încredințarea lor unui alt custode/depozitar, dacă obligația de restituirea devine scadentă.

Administratorul insolabilității/lichidatorul poate să încuviințeze predarea titlurilor de valoare în depozit unor instituții specializate, pentru a se lua toate măsurile necesare conservării și administrării titlurilor sau numirea unui administrator fiduciar special în acest sens.

Un regim asemănător îl au obiectele din metale și pietre prețioase, obiectele de artă și de muzeu, colecții de valoare care se predau de către administratorul insolabilității/lichidator instituțiilor financiare sau altor instituții autorizate să le primească spre a fi păstrate.

Pentru bunurile mobile asupra cărora terțul exercită numai o detenție precară, poate să fie eliberat de responsabilitatea de custode, chiar dacă obligația de restituire potrivit titlului în baza căruia deține bunurile nu a devenit scadentă, administratorul insolabilității/lichidatorul, putând să le încredințeze spre păstrare unei alte persoane, care nu mai poate avea calitatea de terț poprit, bunurile fiind deținute în baza unor raporturi ulterioare înființării popririi.

Terțul care deține bunurile urmărite și nu contestă dreptul de proprietate al societății insolubile nu ar avea nici un interes să nu fie eliberat de această sarcină, deoarece de multe ori raporturile juridice cu debitorul nu îi acordă nici un avantaj economic, atunci când bunurile sunt lăsate în depozit spre păstrare, iar înființarea popririi este de natură să-l expună sancțiunilor și responsabilităților prevăzute de lege.

Conform art.126 alin.(4) din Legea insolabilității, se pune în obligația terțului să informeze în termen de cel mult cinci zile de la înființarea popririi, administratorul insolabilității/lichidatorul despre existența și altor urmărituri asupra aceleiași bunuri, precum și cuantumul creanțelor urmărite de fiecare creditor.

Stabilirea unui interval de 5 zile de la data comunicării somației de înființare a popririi și data când obligațiile terțului intră în funcțiune s-a făcut tocmai cu scopul de a se da posibilitatea terțului poprit să informeze administratorul insolabilității/lichidatorul despre situația juridică a creanței și a bunurilor urmărite.

Interesul practic al informării pe care trebuie să o facă terțul administratorului insolabilității/lichidatorului odată cu înființarea popririi se explică prin faptul că, în cazul în care terțul nu datorează nici o sumă de bani societății insolubile, creditorul poate să aleagă o altă procedură a executării fără să mai parcurgă și faza validării în care se poate confirma inexistența raportului juridic între terț și societatea insolubilă, evitându-se pe această cale tergiversarea executării creanței.

Răspunsul terțului poprit în legătură cu existența raporturilor juridice avute cu societatea insolubilă nu trebuie să fie confirmat printr-o dovadă, deoarece nu este dat în cadrul unei proceduri contencioase ca manifestare a dreptului de apărare, ci numai cu semnificația unei informări, astfel că un răspuns negativ nu este de natură să producă consecințe directe asupra popririi.

Răspunsul negativ al terțului poprit în legătură cu suma datorată sau invocarea altor neregularități în legătură cu înființarea popririi dă dreptul administratorului insolabilității/lichidatorului să ceară instanței de insolabilitate menținerea popririi.

În acest caz, administratorul insolabilității/lichidatorul este în drept să sesizeze instanța de insolabilitate și, în cadrul procedurii validării, să demonstreze existența raporturilor juridice care justifică executarea creanței prin procedura popririi.

Conform art.126 alin.(9) a Legii insolabilității, termenul în care administratorul insolabilității/lichidatorul este în drept să sesizeze instanța de insolabilitate în vederea validării popririi este de o lună, calculat din data la care terțul poprit trebuia să consemneze sau să plătească suma datorată, ori să revendice bunul urmărit.

Curtea Supremă de Justiție prin recomandarea nr.81 din 21.10.2015 a explicat, că termenul de sesizare a instanței de insolabilitate pentru validarea popririi prevăzut de art. 126 alin.(9) din Legea insolabilității este un termen de procedură, care nu atrage după sine sancțiunea decăderii.

Soluția pronunțată de către instanța supremă se impune cu caracter de recomandare în jurisprudență și reiese din dispozițiile art.126 alin.(9) a Legii insolabilității, care prevede că „*instanța de insolabilitate poate fi sesizată în vederea validării popririi*”, de unde rezultă în mod neîndoielnic că termenul nu poate fi unul imperativ, ci numai unul care oprește săvârșirea unui asemenea act din partea administratorului insolabilității/lichidatorului, care nu exercită un drept propriu pentru a se reține pierderea lui ca urmare a sancțiunii decăderii, ci îndeplinește un act în procedura executării, potrivit atribuțiilor sale.

Conform art. 126 alin.(3) din Legea insolabilității, orice operațiune efectuată cu sumele datorate sau bunuri după data comunicării somației de înființare a popririi este nulă.

Astfel, potrivit legii insolabilității, orice act juridic încheiat cu bunurile indisponibilizate după înființarea popririi este lovit de nulitate absolută. Prin urmare față de actul juridic nul se vor aplica imediat următoarele efecte legale:

- retroactivitatea nulității actului juridic, în sensul că efectele nulității se produc din momentul încheierii actului juridic;
- repunerea în situația anterioară (restitutio in integrum), care se realizează prin restituirea prestațiilor efectuate în temeiul actului juridic anulat;
- anularea atât a actului juridic inițial, cât și a actului juridic subsecvent (resoluto iu re dantis, resolvitur ius accipientis).

Efectul retroactivității determină (nu însă direct, ci indirect, adică prin intermediul efectului restabilirii situației anterioare) și efectului anulării actului subsecvent ca urmare a anulării actului inițial, în sensul că dreptul transmis prin actul juridic nul, fiind desființat retroactiv, este supus restituirii, dar această restituire nu se poate face decât prin desființarea actului subsecvent de transmitere către un subdobânditor sau prin care s-a constituit un drept în legătură cu acesta.

Prin urmare, în cazul în care se va constata că terțul poprit ulterior înființării popririi a înstrăinat și/sau a cesionat, ori transmis/transferat, sau a efectuat alte operațiuni cu mijloacele bănești și/sau bunurile corporale/incorporale indisponibilizate, din care motiv acestea nu pot fi preluate în masa debitoare a societății insolubile, administratorul insolabilității/lichidatorul va solicita beneficiarului restituirea bunurilor preluate de la terțul poprit, iar în caz de refuz, va sesiza instanța de judecată competentă privind constatarea nulă a actelor juridice de transfer a bunurilor poprite și dispunerea încasării și/sau revendicării forțate a acestora în masa debitoare.

5. Mijloacele de apărare în procedura validării popririi.

Verificarea condițiilor procedurii de validare a popririi are loc într-o procedură judiciară care se desfășoară după toate regulile procesului civil în primă instanță, prin parcurgerea celor trei faze procesuale: cercetarea judecătorească, dezbaterea fondului și pronunțarea hotărârii de validare care constituie un titlu executoriu al creditorului popritor față de terțul poprit.

Prin urmare, cererea de validare a popririi are caracterul unei cereri de chemare în judecată, consecință a refuzului terțului poprit de a se conforma obligațiilor impuse prin somația de înființare a popririi, în cadrul procedurii creditorul poprit vizând obținerea unui titlu executoriu împotriva terțului, pe care să-l poată urmări ca pe un debitor.

Administratorul insolvabilității/lichidatorul, care reprezintă în proces creditorul popritor, în persoana debitorului, are sarcina de a dovedi cauza și obiectul popririi, cât și a raportului juridic dintre societatea insolvabilă și terțul poprit, în baza căruia sunt datorate sumele de bani ori bunuri mobile corporale/incorporale urmărite.

La rândul său, terțul poprit se poate apăra împotriva pretențiilor creditorului popritor, invocând apărări sau excepții cu scopul de a temporiza judecata, de a anula poprirea ca urmare a unor neregularități de ordin procedural sau de a fi respinsă cererea de validare pe fond ca neîntemeiată.

Terțul poprit în calitate de pârât își formulează apărărilor prin referință și probe aferente. Depunerea referinței este obligatorie. În cazul nedepunerii ei în termenul stabilit de instanța de insolvabilitate, pricina este examinată în baza materialelor anexate la dosar.

De asemenea, pentru asigurarea principiului egalității și a dreptului la un proces echitabil, terțul poprit decăzut din dreptul de a mai propune probe sau de a invoca excepții are posibilitatea de a discuta în condiții de contradictorialitate toate pretențiile, apărărilor și probele invocate de către partea adversă, iar în condițiile excepționale stabilite expres de codul procedurii civile, să propună dovezi.

Administratorul insolvabilității/lichidatorul, în procedura de validare a popririi, are sarcina să dovedească existența raportului de creanță dintre societatea insolvabilă și terțul poprit, respectiv trebuie să probeze atât obiectul, cât și cauza popririi.

Dacă în privința dovezii cauzei popririi nu sunt dificultăți, în privința dovedirii sumei titlurilor de valoare sau a celorlalte bunuri urmăribile, administratorul/lichidatorul trebuie să demonstreze existența unui raport juridic la care nu a luat parte. Cel mai adesea, raportul juridic dintre debitor și terțul poprit are ca izvor actul juridic.

Odată dovedite aceste condiții, terțul poprit este nevoit să facă o contradovadă, putând să opună orice apărare de natură să demonstreze inexistența datoriei sau stingerea ei printr-una dintre formele prevăzute de lege. Respectiv, calitatea terțului de pârât în procedura popririi îi creează o poziție activă, fiind în drept să opună administratorului insolvabilității/lichidatorului toate excepțiile și mijloacele de apărare pe care le-ar opune debitorului în măsura în care ele se întemeiază pe o cauză anterioară popririi.

Apărărilor terțului poprit sunt specifice celor invocate în cadrul urmăririi propriu-zisă, în sensul invocării nerespectării formelor procedurale de înființare a popririi, prescripția dreptului de a cere plata datoriei sau revendicarea bunului urmărit, perimarea executării silite, urmărirea unor sume declarate de lege insesizabile sau urmărirea în altă limită decât cea legală, invocarea stingerii obligației prin compensare, darea în plată, remitere, cesiune etc.

La fel, terțul poprit poate să invoce în instanța de insolvabilitate apărări de natură a determina întinderea creanței atunci când aceasta este numai determinabilă pe baza unor calcule aritmetice sau orice alte apărări de natură să lămurească întinderea obligației.

Una dintre condițiile pe care trebuie să le îndeplinească excepțiile și mijloacele de apărare ale terțului poprit este aceea de a fi întemeiate pe o cauză anterioară popririi, fiindcă după data înființării terțul poprit a dobândit calitatea de parte în procedura executării, având obligația să indisponibilizeze suma și bunurile urmărite și să nu facă niciun act de natură să zădărnicească realizarea creanței creditorului popritor.

Terțul poprit nu ar putea invoca plata după data indisponibilizării creanței, fiindcă după înființarea popririi nu mai poate să facă nici un act de dispoziție asupra sumei indisponibilizate sub sancțiunea nulității, însă ar putea invoca consemnarea datoriei, ceea ce presupune de fapt încetarea popririi.

Tot cu privire la măsura înființării popririi, terțul s-ar putea apăra invocând unele nereguli privitoare la procedura de înființare a popririi sau cu privire la competența administratorului insolvenței/lichidatorului care a emis somația de înființare a popririi, precum orice altă apărare ce privește valabilitatea actelor de conservare și de executare, interesul său fiind acela de a desființa actele de executare îndeplinite, procedura de validare fiind singurul cadru procesual în care pot fi contestate.

Cea mai importantă apărare a terțului pârât este aceea de a justifica refuzul de executare a obligațiilor impuse prin somația de înființare a popririi, una dintre aceste cauze fiind în sensul că nu datora nimic societății insolvente la înființarea popririi sau că raportul juridic invocat împotriva sa nu este unul valabil.

Pentru validare, creanța societății insolvente față de terțul poprit nu trebuie să fie exigibilă, ca urmare a caracterului mixt al popririi, de măsură de conservare și de executare silită, instanța de insolvență având în vedere atât sumele ajunse la scadență, cât și pe acelea datorate în viitor.

Potrivit art. 126 alin. (11) din Legea insolvenței - „*dacă sumele sunt datorate periodic, poprirea se validează atât pentru sumele ajunse la scadență, cât și pentru cele care vor fi scadente în viitor, în acest ultim caz validarea producându-și efectele numai la data când sumele devin scadente*”.

Condiția esențială a validării popririi nu este așadar, caracterul lichid sau exigibil al creanței societății insolvente, ci existența acesteia la data înființării popririi indiferent de modalitatea care afectează executarea sau dacă se face dintr-o dată ori într-un mod succesiv.

Existența creanței, potrivit opiniei exprimate, nu mai poate să fie contestată de către terțul poprit dacă a fost recunoscută în favoarea societății insolvente cu autoritate de lucru judecat, însă nimic nu l-ar împiedica pe terțul poprit ca în procedura validării să invoce excepții sau apărări pentru a demonstra lipsa creanței, situație care pune în discuție posibilitatea creditorului poprit de a face o contradovadă.

Procedura validării popririi, chiar dacă are toate trăsăturile unei judecăți în primă instanță, este o procedură specifică procesului de insolvență.

Prin urmare, în procedura de validare a popririi valabilitatea unui act juridic din care rezultă obligația de plată poate fi pusă în discuție numai dacă nu există o cale procesuală specifică pentru desființarea lui. Aceasta presupune că un act juridic aferent obligației de plată nu poate să fie contestat în procedura de validare a popririi, dacă pentru desființarea/revocarea sa este prevăzută o procedură specifică.

Astfel, în procedura validării, terțul poprit nu poate să invoce apărări de fond, dacă actul juridic care îl obligă față de societatea insolventă este unul dintre acelea pentru a cărui desființare/revocare partea trebuie să urmeze procedura prevăzută de lege, astfel că la o asemenea măsură actul juridic se bucură de aparența juridică a unui act valabil în baza căruia se poate pronunța hotărârea de validare.

În măsura în care terțul poprit a formulat o acțiune pentru desființarea/revocarea actului juridic în baza căruia a fost înființată poprirea într-un proces separat, instanța de insolvență poate să aprecieze asupra măsurii suspendării procedurii de validare.

Este incontestabil că față de terțul poprit cererea de validare a popririi are caracterul unei cereri de chemare în judecată, dar nu trebuie să se ignore faza procesuală în care este formulată, și anume aceea a executării silite, ca ultimă fază a procesului civil, cu unele particularități față de judecata în primă instanță.

Judecata de urgență și cu precădere este un deziderat al procesului de insolvență, ceea ce presupune stabilirea unor termene scurte înăuntrul cărora părțile să îndeplinească actele procedurale, disciplinându-le conduita astfel încât creanța creditorului poprit să se realizeze într-un termen cât mai scurt.

Desfășurându-se după toate regulile procedurale privitoare la judecata în primă instanță, procedura de validare a popririi este susceptibilă de incidente procedurale determinate de voința părților sau

indiferent de aceasta, de natură să întrerupă cursul procedurii, să-l temporeze, respectiv să sisteze/înceteze definitiv judecata.

Recunoscând procedurii validării popririi toate însușirile unei proceduri contencioase, potrivit principiului disponibilității părțile pot să facă acte de dispoziție în sensul că terțul poprit recunoaște cerințele creditorului poprit, sau creditorul poprit renunță la judecata cererii, la obiectul dedus judecării. În cursul procedurii părțile pot stinge litigiul prin încheierea unei tranzacții sau ca urmare a medierii.

Cursul judecării validării popririi se poate opri în mod temporar din împrejurări voite de părți, ori indiferent de voința lor, suspendarea operând de drept sau fiind lăsată la aprecierea judecătorului.

6. Hotărârea de validare a popririi.

Verificând condițiile înființării popririi, precum și condițiile pentru obligarea directă a terțului poprit în raport de toate excepțiile și apărările invocate în cursul judecării, instanța va pronunța o hotărâre prin care va fi validată poprirea, în sensul că terțul poprit va fi obligat să plătească creditorului poprit în limita sumei datorate debitorului sau prin care va dispune desființarea popririi.

În ipoteza admiterii cererii de validare a popririi, soluția se pronunță împotriva terțului poprit care nu a executat de bunăvoie obligațiile impuse prin măsura popririi. În acest sens, terțul va fi obligat să transmită valorile determinate în hotărârea de validare sau să plătească pe contul de acumulare a administratorului insolvenței/lichidatorului creanța poprită.

Efectele hotărârii de validare privind plata datoriei, se referă numai la situația urmăririi sumelor restante, nu și atunci când obiectul popririi îl constituie bunurile mobile incorporale sau corporale.

Pentru a fi valorificate, după procedura validării, prin hotărâre se va dispune transmiterea bunurilor corporale/incorporale în masa debitoare a societății insolvente, iar pentru evitarea pericolului de a nu se înstrăina, substitui sau deteriora, la cererea administratorului insolvenței/lichidatorului instanța de insolvență aplică măsura sechestrului.

Titlurile de valoare, obiectele din metalele prețioase sau pietrele prețioase se predau instituțiilor financiare, respectiv altor entități autorizate în acest sens, spre păstrare.

Obligațiile terțului poprit de plată, consemnare și indisponibilizare sunt obligații de a face care implică un fapt personal, executarea fiind asigurată prin constrângere prin plata unor penalități sau dobânzi de întârziere în condițiile legii.

Instanța de insolvență obligă terțul poprit și la plata despăgubilor în măsura în care creditorul poprit a investit-o cu o asemenea cerere și a dovedit un prejudiciu ca urmare a refuzului de executare a popririi.

Lipsa condițiilor de obligare directă a terțului poprit fie în sensul că societatea insolventă nu are vreo creanță împotriva sa, fie în sensul stingerii prin una dintre modalitățile prevăzute de lege până la înființarea popririi atrage după sine măsura respingerii cererii de validare.

O măsură de ineficacitate a popririi poate să intervină până la validare ca urmare a încetării cauzei sale, împrejurare față de care instanța va dispune desființarea sa, fiind de prisos cercetarea fondului.

În cazul în care poprirea a fost desființată pe motive de formă sau de procedură, fără ca să fie respinsă în fond, inclusiv din lipsă de datorie, administratorul insolvenței/lichidatorul după înlăturarea neajunsurilor este în drept să înființeze o nouă poprire asupra bunurilor urmărite, acest fapt se datorează naturii mixte a popririi ca act de conservare și de executare, desființarea căreia nu înlătură obligația terțului la plata datoriei, respectiv acordă dreptul creditorului să întreprindă acțiuni noi de urmărire.

În cazul în care poprirea a fost consemnată în registrele publice sau la instituțiile financiare, măsura desființării popririi se va comunica instituțiilor care dețin aceste registre, inclusiv băncilor, pentru radierea notării de înființare a popririi.

Hotărârea de validare a popririi are un caracter complex față de procedura în care se pronunță și efectele pe care le produce.

Procedura validării este parte integrantă dintr-o procedură de executare silită care a fost declanșată tocmai pentru soluționarea unui incident, constând în refuzul manifestat de către terțul poprit de a executa obligațiile impuse prin înființarea popririi.

Caracterul complex al hotărârii de validare constă tocmai în aspectul că, pe de o parte, prin intermediul său se soluționează un incident ivit în cursul executării silite, iar pe de altă parte soluționează pe fond un litigiu lămurind raporturile juridice între părți, după care le obligă, potrivit rolului său obișnuit de act juridic prin intermediul căruia se îndeplinește un serviciu public.

Complexitatea hotărârii de validare constă și în efectele pe care le produce.

Cel mai important efect este acela de a crea raporturi juridice noi, în baza unor raporturi preexistente pe care le păstrează. Cesiunea de creanță produsă prin hotărârea de validare nu presupune stingerea datoriei în mod automat.

Instanța de insolvență în cadrul procedurii de validare verifică existența raporturilor juridice specifice executării silite, dar nu verifică și solvabilitatea terțului poprit, mai ales că validarea se dispune și pentru sume ce urmează să fie plătite în viitor. Aceasta presupune că nimic nu îl poate împiedica pe creditorul poprit ca, în baza titlului de creanță, să urmărească valorificarea creanței împotriva terțului poprit și prin alte modalități de executare, inclusiv prin inițierea unei proceduri de insolvență.

Indiferent de regimul său juridic, hotărârea de validare este supusă controlului din partea instanței ierarhic superioare, în ordine de recurs, conform modalității stabilite de art. 126 alin.(10) din Legea insolvenței.

7. Executarea silită a hotărârii de validarea popririi.

Conform art.126 alin.(13) din Legea insolvenței, după validarea popririi, terțul poprit va proceda la consemnarea sau la plata datoriei, după caz, în limitele sumei determinate expres în hotărârea de validare. În caz de nerespectare a acestor obligații, executarea silită se va face împotriva terțului poprit în baza hotărârii de validare, în limitele sumei ce trebuia consemnată sau plătită.

Data stingerii obligației prin achitare din partea terțului poprit se consideră:

- a) în cazul achitării prin virament – data la care sumele au fost înscrise în contul special de acumulare gestionat de administratorul insolvenței/lichidator;
- b) în cazul achitării în numerar prin intermediul instituțiilor financiare (sucursalelor sau filialelor acestora) – data la care a fost încasată suma datorată, cu condiția înregistrării acesteia în contul special de acumulare gestionat de administratorul insolvenței/lichidator;
- c) în cazul achitării prin intermediul cardurilor de plată sau prin serviciile de plată și monedă electronică – data zilei în care a fost debitat contul de card sau contul de plăți electronice al terțului poprit cu suma datoriei. Debitarea contului de card respectiv se confirmă prin bonul (chitanța) de plată cu card de plată perfectat la terminal POS sau la alt dispozitiv de utilizare a cardurilor de plată, bon (chitanță) ce se eliberează deținătorului de card. Debitarea contului de plăți electronice respectiv se confirmă prin ordin de plată emis de prestatorul serviciilor de plată.

În scopul stingerii obligației pecuniare față de societatea insolventă prin consemnare, terțul poprit poate depune banii, valorile mobiliare sau alte bunuri corporale, la o bancă, la notar, sau la o altă persoană autorizată în acest sens, fără dreptul să ceară restituirea bunului consemnat. În acest caz terțul poprit este obligat să informeze neîntârziat administratorul insolvenței/lichidatorul despre consemnare, în caz contrar, stingerea obligației prin consemnare nu este opozabilă creditorului poprit.

În cazul în care, terțul poprit nu a executat benevol hotărârea de validare, instanța de insolvență va elibera administratorului insolvenței/lichidatorului titlu executoriu privind încasarea forțată a datoriei în cauză, care va fi pus în executare prin intermediul executorului judecătoresc.

Conform art.126 alin.(12) a Legii insolvenței, dacă poprirea a fost înființată asupra unor bunuri mobile incorporale sau corporale care se aflau la data înființării în posesia terțului poprit, instanța va decide predarea lor în proprietatea debitorului. Dacă bunurile mobile incorporale sau corporale datorate debitorului nu se mai află la data validării în posesia terțului sau nu pot fi predate în natură, acesta este obligat, prin hotărîre de validare, la plata contravalorii acestor bunuri, caz în care va fi urmărit direct prin executor judecătoresc.

Este de menționat, că executorul judecătoresc pe lângă măsurile prevăzute de Codul de executare aferente procedurii de urmărire a datoriei, sau de preluare în natură a bunurilor, va obliga terțul poprit, precum și instituțiile financiare sau instituțiile care dețin registrele publice să prezinte informația privind soldul mijloacelor bănești aflat în conturi și în casa terțului poprit la data înființării popririi, sau a bunurilor mobile corporale/incorporale aflate în custodia terțelor, precum și informația privind operațiunile de transfer a mijloacelor bănești și a bunurilor indisponibilizate pe perioada popririi. În cazul în care executorul judecătoresc va constata lipsa sumelor și a bunurilor indisponibilizate prin poprire, pe motivul că au fost transferate sau ridicate de către terțul poprit sau de alte persoane, acesta va informa administratorul insolvenței/lichidatorul în vederea constatării nulității transferurilor date cu bunurile poprite prin instanța de judecată, cu restituirea acestora în masa debitoare.

Odată cu primirea sumelor de bani de la terțul poprit sau de la executorul judecătoresc, administratorul insolvenței/lichidatorul va proceda la distribuirea lor către creditorii validați în modul prevăzut de legea insolvenței. Bunurile preluate de la terțul poprit administratorul insolvenței/lichidatorul le va include în lista masei debitoare și le va valorifica conform procedurii stabilite de legea insolvenței, iar produsul obținut în urma valorificării îl va distribui creditorilor validați.

Prezentele norme intră în vigoare la data aprobării.